# «Zaman, Allah’ın gökleri ve yeri yarattığı günkü şekliyle dönmektedir. Bir yıl on iki aydır. Bunlardan dördü haram olan aydır. Üçü birbiri ardınca gelen, zilkade, zilhicce ve muharremdir. Biri ise cemaziyelâhir ile şâbân arasında bulunan ve Mudar kabilesinin daha çok değer verdiği receb ayıdır.»

Ebu Bekre -radıyallahu anh-’den merfû olarak rivayet edildiğine göre, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu: «Zaman, Allah’ın gökleri ve yeri yarattığı günkü şekliyle dönmektedir. Bir yıl on iki aydır. Bunlardan dördü haram olan aydır. Üçü birbiri ardınca gelen, zilkade, zilhicce ve muharremdir. Biri ise cemaziyelâhir ile şâbân arasında bulunan ve Mudar kabilesinin daha çok değer verdiği receb ayıdır.» Peygamberimiz: «Bu hangi aydır?» diye sordu. Biz: Allah ve Rasûlü daha iyi bilir, dedik. Bunun üzerine Nebi –sallallahu aleyhi ve sellem- sustu. O kadar ki, biz aya başka bir ad vereceğini zannettik. «Bu ay zilhicce değil mi?» dedi. Biz: Evet, dedik. «Bu hangi beldedir?» diye sordu. Biz: Allah ve Rasûlü daha iyi bilir, dedik. Bunun üzerine Hz. Peygamber bir süre sustu. Biz, bu şehre başka bir ad vereceğini zannettik: «Burası Belde–i Haram (Mekke) değil mi?» dedi. Biz: Evet, dedik. «Bu hangi gün?» diye sordu. Biz: Allah ve Rasûlü daha iyi bilir, dedik. Bir müddet sustu. Öyle ki biz o güne başka bir ad vereceğini zannettik. «Bugün kurban günü değil mi?» dedi. Biz: Evet, diye cevap verdik. Sonra Rasûlullah sözlerine şöyle devam etti: «Şüphesiz ki, sizin kanlarınız, mallarınız, ırz ve namusunuz, şeref ve haysiyetiniz, şu gününüzün, şu beldenizin ve şu ayınızın haram olduğu gibi, birbirinize haram kılınmıştır. Rabbinize kavuşacaksınız ve o size amellerinizi soracak. Sakın benden sonra birbirinizin boynunu vurarak kâfirlere dönmeyiniz. Dikkat ediniz! Burada bulunanlar bulunmayanlara sözlerimi ulaştırsın. Umulur ki, sözlerim kendilerine ulaştırılan bazı kimseler, sözümü işiten bazı kimselerden daha iyi anlayıp koruyabilirler.» Peygamber, sonra: «Dikkat edin, tebliğ ettim mi?» diye sordu. Biz: Evet, diye cevap verdik. Rasûl–i Ekrem: «Allah'ım! Şahit ol!» buyurdular.

[Sahih Hadis] [Muttefekun Aleyh]

Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- Veda haccında bayramın ilk günü hutbe vermiş ve bu hutbesinde, cahiliye döneminde (Arapların) yerlerini değiştirdikleri haram aylar ile Allah -Azze ve Celle-’nin meşru kıldığı haram ayların o sene aynı zamana denk geldiğini haber vermiştir. Haram ayları erteleyerek helal olan aylarla, helal olan ayları da haram olan aylarla değiştiriyorlardı. Sonra Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- ayların sayısının on iki olduğunu haber vermiştir. Onlar: Muharrem, safer, rebiülevvel, rebiülahir, cemazilevvel, cemazilahir, recep, şaban, ramazan, şevval, zülkade, zülhicce aylarıdır. Bu aylar, Allah’ın gökleri ve yeri yarattığı zaman kulları için meşru kıldığı on iki aydır. Allah Rasûlü -sallallahu

aleyhi ve sellem- bunlardan dördünün haram olan aylar olduğunu beyan etmiştir. Üçü birbiri ardınca gelen, zilkade, zilhicce ve muharremdir. Biri ise tek başına olan haram ay (Receb) dır. Allah -Azze ve Celle- bazı ayları haram ay kılmıştır. O aylarda savaşmak haramdır ve bir kimse başka bir kimseye saldıramaz. Çünkü bu aylar, insanların, Allah'ın evini hac etmek için yola çıktığı aylardır. Allah -Azze ve Celle- de insanların Allah'ın evine sefer ettikleri bu aylarda savaş vuku bulmasın diye bu ayları haram ay kılmıştır. Bu, Allah -Azze ve Celle-'nin hikmetindendir. Sonra Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Biri ise cemaziyelâhir ile şâbân arasında bulunan ve Mudar kabilesinin daha çok değer verdiği receb ayıdır.» Bu ay, dördüncü aydır. Cahiliye döneminde umre yaptıkları ve umre ayı kıldıkları recep ayıdır. Diğer üç haram ay, hac için kıldıkları aylardır. Bu ay,( yani recep ayı) zilkade, zilhicce ve muharrem ayları gibi savaşın haram kılındığı aylardan olmuştur. Sonra Allah Rasûlü –sallallahu aleyhi ve sellem- sahabelerine: «Bu hangi aydır?» «Bu hangi beldedir?» «Bu hangi gündür?» diye sordu. Bunu sormasının sebebi onların dikkatlerini çekmek ve önem vermeleri içindi. Çünkü bu mesele büyük bir meseleydi. «Bu hangi aydır?» diye sordu. Onlar Allah ve Rasûlü daha iyi bilir, dedi. Onlar Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sorduğu ayın, bilinen Zilhicce ayı olması ihtimalini uzak görüyorlardı. Ancak edeplerinden dolayı bu ay zilhicce ayıdır demediler. Çünkü bu ay olduğu biliniyordu. Edeplerinden dolayı Allah ve Rasûlü daha iyi bilir, dediler. Sonra Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve selem – sustu. Çünkü insan konuşup sonra sustuğunda insanlar o ne diyecek diye dikkat kesilir. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- sustu. Ebu Bekra –radıyallahu anh- şöyle dedi:" O kadar ki, biz aya başka bir ad vereceğini zannettik." Sonra «Bu ay zilhicce değil mi?» dedi. Onlar: Evet, dediler. «Bu hangi beldedir?» diye sordu. Biz: Allah ve Rasûlü daha iyi bilir, dedik. Onlar, o beldenin Mekke olduğunu bilmelerine rağmen Allah Rasûlü –sallallahu aleyhi ve sellem-'e olan edep ve ihtiramlarından dolayı bu bilinen bir şeydir, bunu neden soruyorsun, ey Allah'ın Rasûlü? demediler. Bilakis Allah ve Rasûlü daha iyi bilir, dediler. Bunun üzerine Nebi –sallallahu aleyhi ve sellem- bir süre sustu. Biz, bu şehre başka bir ad vereceğini zannettik: «Burası Belde–i Haram (Mekke) değil mi?» dedi. Onlar da: Evet, dediler. «Bu hangi gün?» diye sordu. Onlar: İlk soruda olduğu gibi Allah ve Rasûlü daha iyi bilir, dediler. «Bugün kurban günü değil mi?» dedi. Onlar: Evet, ey Allah'ın Resulü dediler. Onlar Mekke'nin Haram bölge olduğunu, zilhicce ayının haram ay olduğunu ve yevm en-nahr/bayramın ilk gününün haram gün olduğunu, yani bunların hepsinin haram olduğunu biliyorlardı. Sonra Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- sözlerine şöyle devam etti: «Şüphesiz ki, sizin kanlarınız, mallarınız, ırz ve namusunuz, şeref ve haysiyetiniz, şu gününüzün, şu beldenizin ve şu ayınızın haram olduğu gibi, birbirinize haram kılınmıştır.» Allah Rasûlü –sallallahu aleyhi ve sellem- şu üç şeyin haram olduğuna vurgu yapmıştır. Kanlarınız, mallarınız, ırzınız. Bunların hepsi haramdır. Kanlardan kasıt canlardır, mallardan kasıt az ya da çok olan mallardır. Irzlardan kasıt zina, homoseksüellik ve zina iftirasıdır. Aynı zamanda gıybet, sövmek ve yermek de bu kapsama girebilir. Müslümanın, kardeşinin bu üç şeyini (Canlar, mallar ve ırzlar) çiğnemesi haramdır. Sonra; «Sakın benden sonra birbirinizin boynunu vurarak kâfirlere dönmeyiniz.» Çünkü Müslümanlar eğer birbirlerinin boynunu vurursalar kâfir olurlar. Çünkü kâfirden başkasının kanı Müslüman'a helal olmaz. Sonra -sallallahu aleyhi ve sellem- orada hazır olanlardan orada hazır bulunmayanlara O'nun sözlerini ulaştırmasını emretmiştir. Yani hutbesini duyan, sözlerine şahit olanın ümmetin geri kalanına duyurmalarını emretmiştir. Umulur ki, sözleri kendilerine ulaştırılan bazı kimseler, sözünü bizzat işiten bazı kimselerden daha iyi anlayıp koruyabilirler. "Bu, Allah Rasûlü –sallallahu aleyhi ve sellem-'in o gün orada hazır bulunanlar için bir vasiyetidir. Hadisini duyanlar içinde kıyamete kadar vasiyetidir. Sonra sahabelerine:

«Dikkat edin, tebliğ ettim mi?» diye sordu. Onlar da: Evet! dediler. Yani tebliğ ettin. Bunun üzerine Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem-: «Allah'ım! Şahit ol!» buyurdular.

http://www.sunnah.global/hadeeth/tr/show/10104